

ضمایر [او]

رویا، تمدن رامی‌سازد

علی محمد مؤدب معتقد است روایات های تمدنی را شکل می دهد

علی محمد مؤدب که همراه علی اصغر عزتی پاک و مجید قیصری در نشست خبری ششمین دوره مدرسه زمان و آیین رونمایی از رمان های «گورمار» نوشته سیدعلیرضا میرمالک، «متولد زمستان» نوشته محمدهادی عبدالوهاب و «صور سکوت» نوشته محمد قائم‌خانی حضور داشت، درباره رویا به نکاتی اشاره کرد.

این نشست در موسسه شهرستان ادب برگزار شد و مهر به نقل از مؤدب نوشت: امروز ما، در ملاقات خاطره دیروز و رویای فردا ساخته می‌شود. روایا آن چیزی است که تمدن را می‌سازد. انسان بدون روایا نمی‌تواند امروز و فردای خودش را طراحی کند. بدون روایا نمی‌توانیم آنچه را داریم حفظ کنیم و در درجه دوم، فردایمان را بسازیم. هر جایی که تمدنی روایهای خودش را از دست داد با بن‌بست مواجه شد. برای آینده باید مدام ایده و روایا داشت. همان‌طور که باید گذشته را روایت کرد و خاطره را زنده نگه‌داشت تا هویت ما حفظ شود.

مؤدب به سيطرة رسانه‌های جدید در این روزگار اشاره کرد و ادامه داد: همین رسانه‌ها باعث شدند هجوم شگفتی از خیال ترجمه‌ای به سمت ما حواله شود. امروزه به شدت واردات خیال افزایش یافته و ما با انبوهی از خیال وارداتی روبه‌رو هستیم. این‌که ما باید به‌صورت مدام خودمان را در عالم ذهنیت پیدا کنیم و بسازیم. امروز بدون دیروز و امروز بدون فردا معنا ندارد. انقلاب ما شعارها و رویاها و روایت‌های خود را در همه شئون زندگی داشت و آن شعارها برای آن‌که ادامه پیدا کنند و کماکان زنده بمانند باید تبدیل به قصه و روایت شوند. رویاها و شعارها باید در هنر و ادبیات به هم برسند. هنرمند به دلیل ظرفیت بیان هنری بر زمان مسلط است و هنر، آزادی گفتن را به او می‌دهد. در هنر هیچ محدودیتی وجود ندارد و هنرمند اصیل هیچ‌گاه محدود نیست و حرف خود را می‌زند. هنرمند اصیل این آزادی را دارد که به سمت شگفتی‌ها حرکت کند و این حرکت، او را به سمت کشف و طرح خواهد کشاند.

مؤدب از ضرورت رویاپردازی به خلق داستان رسید و در ادامه توضیح داد: می‌دانیم که سینما، تلویزیون و رسانه‌های دیگر نیازمند قصه و داستانند. مدیران فرهنگی نیز به شدت به دنبال قصه‌اند اما متأسفانه ما عادت کرده‌ایم داشته‌های خود را تحقیر کنیم و مبهوت دیگران باشیم. ما باید بتوانیم خودمان روایت‌پرداز باشیم. دیگران نمی‌توانند روایت ما را بنویسند. تلاش مدرسه رمان در قالب یک نهاد رسمی برای برنامه‌ریزی به جهت تربیت رمان‌نویس بسیار مبارک است و قطعاً بعدها جامعه برکات بسیاری از این تلاش خواهد دید.

این توضیحات درباره رویاپردازی از شاعر و نویسنده‌ای است که چندین مجموعه شعر دارد ازجمله عاشقانه‌های پسر نوح، مرده‌های حرفه‌ای، دست‌خون، سفر بمباران، کهنکشان چهره‌ها، روضه در تکیه پروستان‌ها، عطر هیچ‌گلی نیست، الف‌های غلط و همین قدر می‌فهمیدم از جنگ. آثار مؤدب در قالب شعر سپید، نیمایی و کلاسیک دسته‌بندی می‌شوند. مؤدب تاکنون نامزد جوایز مختلف ادبی ازجمله کتاب سال جمهوری اسلامی، بخش جوان نخستین جشنواره شعر فجر و برگزیده کتاب سال دفتر شعر جوان بوده‌است.

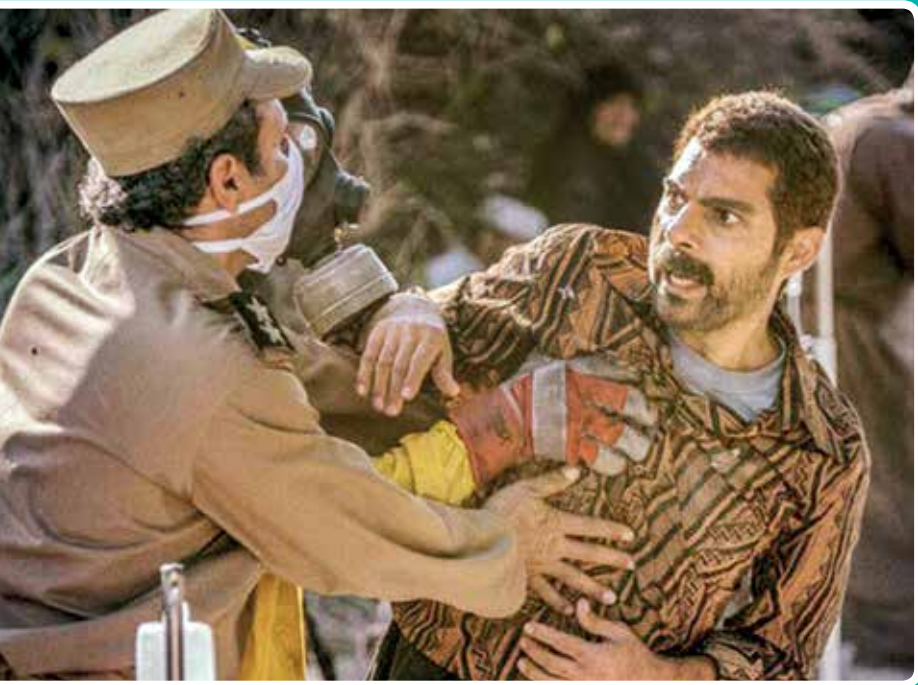
«نترسك» در فضای باز مركز تئاتر كانون

نمایش «نترسك» اثر مرژگان رضاییان از امروز ساعت ۳:۰۱۸ دقیقه در فضای باز مقابل مركز تولید تئاتر كانون پرورش فكري کودکان و نوجوانان رایگان اجرا می‌شود. روابط عمومی كانون خبر داده این نمایش ویژه کودکان بالای شش سال است و از جمعه نیز اجرای نمایش «آرزوهای يك موش كور» به نویسندگی سعید ايك در بوستان كانون آغاز می‌شود.

پشت پرده زندگی افراد مشهور با حضور بهاره کیان افشار

بهاره کیان افشار در فیلم سینمایی «خانه شیشه‌ای» بازی می‌کند که درباره پشت پرده زندگی چهره‌های مشهور است. ایسنا خبر داده کیان افشار در این فیلم نقش يك تهیه‌کننده موسیقی زن دست‌نشانده را دارد. امیر پورکیان که پیش از این سریال ممنوعه را ساخته، کارگردانی خانه‌ای شیشه‌ای را به عهده دارد و سید امیر سیدزاده نیز تهیه‌کننده این فیلم است. به‌زودی بازیگران دیگر فیلم هم معرفی می‌شوند.

درباره «درخت گردو» تنها روایت سینمای ایران

از بمباران سردشت که فاصله مستند تا داستان را

از عکس‌های جنگ تا عکس‌های فیلم‌طی کرده است

مرهم بر جراحت سردشت

فقط يك روز را در تقویم پیدا می‌کنید که به نام «روز مبارزه با سلاح‌های شیمیایی و میکروبی» نامگذاری شده است. روزی که درست فردای بمباران شیمیایی سردشت در سال ۶۶، یعنی تلخ‌ترین اتفاق در طول تاریخ جنگ هشت‌ساله تحمیلی علیه شهروندان غیرنظامی کشورمان، قرار گرفته است. از تمام این واقعه تلخ، مردم ما تنها قاب عکس در ذهن دارند که البته همان هم برای ثبت و ماندگار کردن بخش‌های ظالمانه تاریخی که به دست صدام و قدرت‌های اروپایی حامی و تجهیزکننده‌اش به سلاح‌های شیمیایی رقم خورده، کافی است. اما جراحت سردشت از این حمله ناعادلانه، تنها همان يك روز نیست. همان‌طور که کودکان سردشت فقط محدود به همان اجسادی نیستند که غریبانه در گوشه و کنار کادر عکس‌های به‌یاد مانده از آن دوران با تاول‌هایی روی صورت‌های کبودشان، آرمیده‌اند. جراحت سردشت به اندازه عکس‌هایش، در تاریخ فریز نشده بلکه با ریه‌های آسیب‌دیده کودکان، زنان و مردان این خطه بزرگ شده و خود را به عنوان سندی زنده تا پیش از سه دهه بعد کشانده است. همراه با تاول‌های پیر از یغضی که هنوز در دادگاه‌های حقوق بشر آمریکایی تترکیده‌اند و قربانیان آن، مجبورند پشت میز قاضی‌هایی بایستند که حکومت‌هاشان، انبار شیمیایی صدام را روزی همین نزدیکی‌ها تجهیز کرده بودند.

فاطمه ترکاشوند

ادبیات و هنر

سینما برای سردشت کم گذاشت

برخلاف عکس‌ها اما سینمای ایران شاید به خاطر حجم این جراحات‌ها و تلخی‌هایش، تا پیش از «درخت گردو» هیچ روایتی از واقعه سردشت ارائه نداده بود. سال ۹۸ بود که بالاخره سینما هم بر یغض‌هایش غلبه کرد و قصه‌ای هم درباره قربانیان حمله صدام علیه مردم غیرنظامی ایران گفت. هرچند که در روایت، مسؤولیت وقوع این اتفاق تلخ، خیلی الکن و شاید با زاویه‌دید سیاسی عمل کرده بود. جشنواره فجر سال ۹۸. آخرین جشنواره‌ای که قبل از کرونا اثری از محمدحسین مهدویان را روی پرده سینماها برد به تحسین این فیلم پرداخت و سیمرغ بلورین بهترین کارگردانی و بهترین بازیگری را به مهدویان و معادی تقدیم کرد. هرچند فیلم می‌توانست از برخی چالش‌ها نظیر رافتان‌دن به‌روطه کشمکش‌های قومیتی و نمایش مقصران یعنی این حمله وحشیانه احتراز کند. اما به‌هرحال بار مهم روایت‌هایی را که می‌شد در سینمای ایران از بمباران سردشت ارائه داد و عملاً انجام نشده بود، به دوش کشید. فیلمی که داستان سردشت را به هفتم تیرماه سال ۶۶ ختم نمی‌کند و ماجرای آن را تا دهه ۹۰ و دادگاه‌ها لهه پی می‌گیرد. کاری که بسیاری از جانبازان و مجروحان این بمباران واقعا انجام دادند و برای احقاق حق ایران از پای ننشستند و عکس‌های تلخ آن واقعه در این مسیر در کنار جراحات‌ها، تنها مستند آنها علیه این بی‌عدالتی بود.

تنها روایت در راه اکران است

درخت گردو در روایت مستندات این واقعه چه در لایه داستان و چه حتی تصویر، چیزی کم نمی‌گذارد و شاید به همین علت باشد که همه تماشاگرانی که موفق شدند آن را در جشنواره ببینند، از ابتدا تا انتهای فیلم با غم قربانیان آخرین حمله شیمیایی تاریخ بشر، همراه شدند و گریستند؛ با رنج آنها، رنج کشیدند و با انتهای آنها به استیصال افتادند. حالا فیلم درخت گردو در صف اکران‌های جدید قرار گرفته و قرار است همراه با چند فیلم دیگر از ابتدای هفته آینده روی پرده سینماهای سراسر کشور برود و به همه ما ایرانی‌ها این فرصت را بدهد تا در کنار هم میهنان کردمان، خاطرات تلخ و شیرین مان را مرور کنیم و یادمان بیاید برای این تنه واحد که نامش ایران است، چه رنج‌ها کشیده‌ایم و چه خون دل‌ها خورده‌ایم. فیلم درخت گردو را از هر نظرگاهی که ببینید، در این مقدار اختلافی نخواهید داشت که فیلم روایتی تکان‌دهنده، مستند و اثرگذار از محرومیت‌ها و زخم‌های این واقعه ارائه می‌دهد و گذشته از برخی جزئیات و زیرمتن‌ها، روایت استفاده از سلاح‌های شیمیایی را خصوصاً علیه غیرنظامیان، تقبیح و محکوم می‌کند. برای ملتی که در سال‌های اخیر زیر فشار تحریم‌ها، بی‌عدالتی‌های قدرت‌های جهانی را با پوست و گوشت خود لمس کرده، اما برای آرمان‌ها و آینده فرزندان‌ش از پای ننشسته است، شاید دیگر فرصتی برای از دست دادن باقی‌نمانده باشد تا از تجربه‌های تلخ خود بار دیگر درس بگیرد و با دشمنانی چنین متجاوز، از حدود انسانی کنار نیاید.

اگر عکس‌های جنگ نبود، حالا همین مقدار هم نمی‌توانستیم برای احقاق حقوق‌مان مستندات داشته باشیم. که غیرقابل انکار باشند تا روح هر انسانی را در هر گوشه از دنیا بلرزاند و با خود همراه کنند. عکس‌ها به يك معنا، صاحب زبانی جهانی‌تر از فیلم‌ها هستند، هرچند که در جهان امروز هر کسی که بیشتر متناسب با مادیوم‌های مختلف رسانه‌ای، روایت داشته باشد؛ به پیروزی نزدیک‌تر است و منصفانه آن است که فیلم، کتاب، موسیقی و تئاتر هم به میدان بیایند. اما به هر حال عکس‌ها پیش‌تازترند و گویاتر. به همان نسبت عکس‌های فیلم درخت گردو هم می‌توانند راوی مستقلی باشند که نه‌تنها فیلم، بلکه خود واقعه را هم نمایندگی کنند. شاهد این ادعا هم نمایشگاه عکس‌های این فیلم است که پارسال در همین ایام برگزار شد و موجی در بین تماشاگران‌ش، خصوصاً در خطه کردنشین کشور برانگیخت. به سراغ عکاس فیلم درخت گردو رفتیم تا برای‌مان از فیلم و سختی‌هایش بگویید. مجید طالبی اما گذشته از این فیلم؛ درباره پیمان معادی، هادی حجازی‌فر، جواد عزتی و تعامل حرفه‌ای ایشان با دوربین عکاسی هم حرف‌های جالبی داشت.

فیلم [راش]

مستندسازان به امنیت شغلی نیاز دارند

کارگردان مستند «یوفک» با اشاره به مشکلات مستندسازان در شرایط اقتصادی امروز تاکید کرد حضور بانوان مستندساز در یک دهه اخیر، مهم و قابل توجه بوده است. مهوش شیخ‌الاسلامی، مستندساز با بیان این‌که در یک دهه اخیر از لحاظ کمی و کیفی حضور زنان در عرصه مستندسازی بیشتر و بهتر شده است، به مهر گفت: زنان علاقه‌مند به مستندسازی با وجود مشکلات، همیشه در این حیطه فعال و خروشان بوده‌اند و به هر ترتیب کارشان را به سرانجام می‌رسانند. درواقع می‌توان گفت زنان در عرصه مستندسازی پیش‌تاز شده‌اند. وی افزود: حول و حوش سال ۵۲ که من در مجموعه فرهنگ و هنر شروع به فیلمسازی کردم، فیلمساز زن وجود نداشت. نمی‌دانم پیش از من کسی فیلم مستند در آن مجموعه

تکیه بر توسعه محتوا، آموزش‌ها و معرفی نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای حفظ حریم خصوصی کاربران مفید باشد. علی‌محمد رجبی با بیان این‌که سواد رسانه‌ای و سواد دیجیتال از نیازمندی‌های اساسی جامعه ماست، برگزاری جشنواره رسانه‌های دیجیتال را در هم‌افزایی فعالان سواد رسانه‌ای و سواد دیجیتال به‌خصوص در حوزه کسب و کارها موثر دانست. وی برگزاری چنین جشنواره‌هایی را باعث افزایش اطلاعات عمومی مردم از فضای مجازی کشور عنوان کرد و افزود، معرفی محصولات و ابزارهای استاندارد حوزه‌های فضای مجازی، سواد رسانه‌ای و سواد دیجیتال مانند کنترل والدین، کنترل میزان مصرف و سرویس‌های رده‌بندی سنی به جامعه از کارکردهای بسیار خوب جشنواره رسانه‌های دیجیتال است.

رجبی ادامه داد: مسؤولان می‌توانند از طریق برگزاری جشنواره رسانه‌های دیجیتال، نقاط قوت و ضعف محصولات موجود فضای مجازی را بشناسند و برای تولید محصولات مناسب، رفع نقاط ضعف و بهبود و تقویت نقاط قوت آنها تلاش کنند.

تاثیر جشنواره رسانه‌های دیجیتال بر افزایش امنیت فضای مجازی

رئیس مرکز تشخیص و پیشگیری از جرایم سایبری پلیس فتا گفت: یکی از دلایل مهم بروز جرایم و بزه‌دیدگی کاربران فضای مجازی، آگاهی نداشتن آنها نسبت به فضای مجازی در نتیجه خلاهای محتوایی موجود در این محیط است.

به گزارش فارس، علی‌محمد رجبی با اشاره به این‌که بخشی از مشکلات امنیت در فضای مجازی به آموزش‌هایی باز می‌گردد که به جامعه داده نمی‌شود و بخش دیگری از آن به نبود زیرساخت‌های مناسب و در دسترس نبودن ابزارهای کمکی حفظ امنیت در فضای مجازی مرتبط است، گفت: برگزاری جشنواره رسانه‌های دیجیتال با محور قرار دادن حوزه امنیت فضای مجازی و به‌خصوص امنیت کاربران می‌تواند در افزایش امنیت فضای مجازی با

رویداد [جشنواره]

ساخته بود یا نه. اما آن زمان تنها زن فیلمساز بودم و این تنهایی، چالش‌هایی به همراه داشت. مثلاً وقتی می‌خواستم همراه گروه‌هم برای فیلمسازی به قشم بروم مدتی طول کشید تا این اجازه را به من بدهند. کارگردان فیلم «اتاق تاریک» یادآور شد: در آن دوران،

نگاه به فیلمسازان زن خیلی متفاوت بود. در گروهی که من با آنها همکاری داشتم همه مرد بودند و گاهی حس می‌کردم آنها تمایلی ندارند از من به عنوان کارگردان به اصطلاح حرف شنوی داشته باشند. آن روزها، نگاه به کارگردان زن مثل امروز نبود و چون زنان در این عرصه فعال نبودند، این‌که یک زن سرپرستی گروه فیلمسازی را به عهده بگیرد، برای‌شان سخت بود. خوشبختانه سال‌هاست از آن دوران گذر کرده‌ایم و در یک دهه اخیر زنان فیلمساز جایگاه خوبی در این عرصه دارند و دیگر آن نگاه وجود ندارد.

